

Sarvanova cesta púšťou

Volám sa Sarvan, mám desať rokov a chodím do šiestej triedy. Moja rodina žije v malej dedine v Radžastane, našimi susedmi je asi štyridsať rodín. Cez týždeň vstávam už pred piatou, najskôr naberiem vodu zo studne a umyjem sa. Na raňajky jedávam obvykle placky z prosa, ktoré zapíjam mliekom. Dostať sa do školy mi trvá takmer hodinu. Naša dedina nie je s okolitým svetom spojená poriadnou cestou, vedie do nej len vychodená cestička, po ktorej chodievam do školy spolu s ďalšími 8 až 10 deťmi zo susedstva. Ak niekto z nás nepríde o siedmej na miesto, kde sa stretávame pred odchodom do školy, ideme skontrolovať, či sa mu niečo nestalo.

Kráčame v sandáloch a chodidlá máme často rozpálené od horúceho piesku. Život na okraji Thárskej púšte má svoje radosti i strasti. Najhoršie je to počas návratu zo školy poobede. Ak je veľmi horúco, cestou oddychujeme v tieni stromu, pri ktorom je aj prameň pitnej vody. Občas pod ním hrávame aj rôzne hry. Medzi našou dedinou a školou musíme prechádzať tromi plotmi s ostnatým drôtom. Slúžia ako ochrana úrody na políčkach pred divými zvieratami. V škole ostávam ešte dve hodiny po poslednej vyučovacej hodine. Robím si tam domáce úlohy a učím sa. Doma nemáme elektrinu ani učebnice, ktoré ostávajú v škole. Verím, že sa mi podarí naplniť môj sen stať sa doktorom.

Malí jazdci

Sme štyria chalani, voláme sa Henokh, Erwin, Arnolance a Alvin a žijeme vo východnej časti ostrova Sumba. Naša dedina je obklopená tropickým dažďovým lesom a plantážami, na ktorých sa pestujú banány a iné plodiny, ktoré nám farmárom zabezpečujú živobytie. Škola, ktorú navštevujeme je od nášho domova vzdialená asi desať kilometrov. Ak chceme byť na vyučovaní včas, najlepšie je chodiť do školy na koňoch. Nie sú to síce žiadni pretekári, ale vždy lepšie, ako ísť peši. Cestujeme naľahko, nemáme topánky ani školské tašky – všetky učebnice a pomôcky si nechávame v škole. Počas cesty musíme prebrodiť dve rieky a prejsť cez les. Vieme, že škola je dôležitá. Bez vzdelania to ďaleko nedotiahneme. Arnolance sa chce stať policajtom. Uniformu nosí už dnes - zatiaľ len tú školskú.

Školáci na konci sveta

Sme deti z dedín Noupí a Bema. Žijeme v hornatej tropickej oblasti, ktorá patrí medzi najmenej rozvinuté v našom štáte. Je tu len málo ciest a tie ktoré existujú, sú prevažne nespevnené. Po každom daždi sa menia na blatistú kašu. A prší tu veľmi často. Každý deň sa vydávame na cestu do školy, ktorá trvá aj dve hodiny. Vyučovanie začína o 7:30, aby sme stihli prísť načas, musíme vstávať po kikiríkaní tých najvčasnejších kohútov. Počas cesty do školy prechádzame nielen popri poliach, ale aj tropickým lesom. Na kľukatom chodníku sa držíme radšej pekne spolu. Najhoršie na dlhom pochode sú mozole, ktoré sa nám robia na chodidlách. Aj keď má väčšina z nás sandále, občas je praktickejšie chodiť naboso. Viete si predstaviť, že vás cesta do školy a späť unaví viac ako samotné vyučovanie? Domov sa vraciame zmorení a ani tam nemáme čas na ničnerobenie. Pomoc rodine je však samozrejma, nie? Nest'ážujeme si, aj keď chodíme do školy tak ďaleko, sme radi, že máme šancu na vzdelanie, akú naši rodičia nemali. A o čom snívame? Keď nám nad hlavami minule prelietalo lietadlo, Aloisia si zaumienila, že bude pilotkou.

Cez ryžové polia, blato a rieku

Volám sa Aye Aye a spolu s rodinou žijem v malej dedine uprostred ryžových polí. Škola, ktorú navštevujem je od nás ďaleko, preto musím rovnako ako ostatné deti z dediny vstávať zavčasu ráno, aby som stihla prísť na začiatok vyučovania včas. Počula som, že deti v mestách chodia do školy autobusmi, alebo ich do nej vozia rodičia autami. U nás je to trochu komplikované. Nie sú tu celoročne zjazdné cesty, počas obdobia dažďov sú plné blata, do ktorého sa zabárame aj my deti, nieto ešte autá. Školské vyučovanie trvá šesť hodín, cesta do školy dve hodiny. Ďalšie dve naspäť. Najskôr kráčame polhodinu cez ryžové polia, až kým sa nedostaneme k rieke, kde je pristavená malá loď. Tou sa plavíme jeden a pol hodiny. Túto časť cesty mám najradšej. Keď nás je viacero, je to zábava! Máme čas sa porozprávať a ešte sa aj zahrať. Loď ovláda môj otec, ktorý je rybár. Keď nás zavezie do školy, ide loviť ryby. Mimo obdobia dažďov, keď sú cesty suché, nechodíme na lodi, ale malou dodávkou. Cesta do školy sa tak skrúti len na 45-minút.